MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Odcinek 40: Dziwacy, ekscentrycy – wielcy, cisi ludzie. Etnografowie i ludoznawcy

Tematyka

Program dotyczy kwestii związanych ze znaczeniem i specyfiką etnografii. Dyskutanci, przywołując wybrane postaci znanych i wpływowych etnografów i ludoznawców polskich snują rozważania dotyczące tego jaki wkład wnoszą oni do rozwoju nauki oraz ogólnie do kultury polskiej jak również tego jakie cechy charakteryzują wybitnych badaczy.

!

Wykorzystaj w przygotowaniu swoich wykładów lub lekcji szkolnych poniższe propozycje oraz program:

- cały odcinek: https://youtu.be/kiPNYxGMlMU
- zwiastun programu: https://youtu.be/-4rsPk5gmDA

Zagadnienia wstępne

Sugeruje się rozpoczęcie bloku zajęć od swobodnej dyskusji dotyczącej tego po co nam etnografia, etnologia i badania ludoznawcze.

MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Odcinek 40: Dziwacy, ekscentrycy – wielcy, cisi ludzie. Etnografowie i ludoznawcy

Część 1/3:
Ekscentrycy i pasjonaci

Emisja pierwszej części programu: **(0:30–23:51)**

Pytania i zagadnienia do dyskusji

1. Kim był Wojciech Dudziak?
2. W jakim celu Wojciech Dudziak, pomimo, że nie musiał, zatrudnił się do pasania owiec? Jak wpasowywało się to w jego koncepcję prowadzenia badań i robienia nauki?
3. Jak różne doświadczenia życiowe i zawodowe przygotowywały Wojciecha Dudziaka do roli etnografa?
4. Gdzie mieszkał Wojciech Dudziak i jak to mogło wpływać na niego jako na etnografa?
5. Jaka jest etymologia powiedzenia „Polak Węgier dwa bratanki" wedle Wojciecha Dudziaka?
6. Jaka wybitna etnograf była przez wiele lat dyrektorem muzeum, które przedstawione jest na zdjęciu?
7. Kim był Stanisław Błaszczyk?

[1] Wojciech „Dudi" Dudziak w drugiej połowie l. 80.

[2] Muzeum Tarzańskie w Zakopanem, gmach główny

MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Odcinek 40: Dziwacy, ekscentrycy – wielcy, cisi ludzie. Etnografowie i ludoznawcy

8. Jakie inne płaszczyzny aktywności oprócz muzealnictwa i etnografii były udziałem Hanny Błaszczyk-Żurowskiej?

9. Czego dotyczył główny nurt badań naukowych Hanny Błaszczyk-Żurowskiej?

10. Co to za muzeum i postać jakiego wybitnego etnografa się z nim wiązała?

[4] Ekspozycja w Kaszczorku

[3] Hanna Błaszczyk-Żurowska

11. Na czym polegała wyjątkowość Janusza Kamockiego? Jaki dział krakowskiego muzeum etnograficznego rozbudował?

[5] Wpis pamiątkowy po śmierci dra Janusza Kamockiego na stronie Muzeum Etnograficznego w Krakowie

Janusz Kamocki [6]

12. Jakimi obszarami etnografii zajmował się Janusz Kamocki?

13. Czyim wnukiem był znany etnograf Juliusz Sienkiewicz? Jakimi obszarami etnografii się zajmował?

Część 2/3:

Po co dziś komuś słownik?

Emisja drugiej części programu: **(23:52–29:58)**

Zagadnienia do dyskusji i pytania:

14. Jaka jest historia i znaczenie Polskiego Towarzystwa Ludoznawczego?

15. Jaka jest geneza *Słownika etnografów i ludoznawców polskich*?

16. Kiedy ukazał się pierwszy tom *Słownika etnografów i ludoznawców polskich*?

17. Czy słowniki takie jak słownik etnografów i ludoznawców mają w czasach dzisiejszych sens? Po co się je tworzy i komu mogą służyć?

18. Jak wyglądały początki etnografii polskiej?

Część 3/3:

Etnografowie w sieci

Emisja trzeciej części programu: **(29:59–36:25)**

Zagadnienia do dyskusji i pytania:

19. Jaki jest zamysł portalu etnoznawcy.pl?

20. Jaki jest profil autorów, którzy piszą hasła do słownika etnografów i ludoznawców polskich?

21. Jakie mogą być trudności przy tworzeniu haseł do takiego słownika?

[6] Oprawa graficzna powstającego portalu Etnoznawcy.pl

MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Odcinek 40: Dziwacy, ekscentrycy – wielcy, cisi ludzie. Etnografowie i ludoznawcy

Podsumowanie

1. Słownik postaci i terminów:

Stanisław Błaszczyk – polonista i etnograf związany z wielkopolskimi placówkami muzealnymi i parkiem etnograficznym. Był jednym z organizatorów oddziału Muzeum Narodowego w Poznaniu i autorem koncepcji muzeum wsi wielkopolskiej.

Polskie Towarzystwo Ludoznawcze – założono je jako Towarzystwo Ludoznawcze pod koniec XIX w. we Lwowie, z czasem otwierano oddziały w Krakowie, Buczaczu, Wieliczce, Chrzanowie i innych miastach. Skupiało badaczy różnych narodowości. Po II wojnie światowej zmieniono nazwę na PTL.

Wojciech Dudziak – żyjący w latach 1940–2020 etnograf, przewodnik tatrzański, znawca dziedzictwa kulturowego Słowacji.

Juliusz Maria Sienkiewicz – żyjący w latach 1932–2021 etnograf, muzealnik, dyrektor Muzeum Okręgowego w Koszalinie. Wnuk pisarza noblisty – Henryka Sienkiewicza.

Janusz Kamocki – żyjący w latach 1927–2021 etnograf, muzealnik, naukowiec, podróżnik, żołnierz Armii Krajowej, społecznik. Od 1952 roku związany z krakowskim Muzeum Etnograficznym, gdzie odpowiedzialny był za kolekcję zbiorów pozaeuropejskich, którą przez dziesięcioleci sukcesywnie rozbudowywał.

2. Cele dydaktyczne:

- Poszerzenie wiedzy dotyczącej tego czym jest etnografia, etnologia, ludoznawstwo (odniesienie do PRK P6S_WG)
- Ukazanie postaci wybranych znaczących etnografów polskich (odniesienie do PRK P6S_WG)

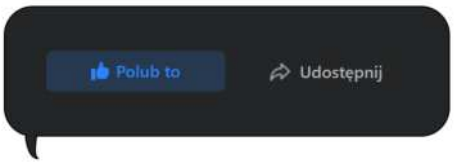
3. Sugerowana literatura uzupełniająca:

Etnografowie i ludoznawcy polscy. Sylwetki, szkice biograficzne, Polskie Towarzystwo Ludoznawcze 2023

MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Odcinek 40: Dziwacy, ekscentrycy – wielcy, cisi ludzie. Etnografowie i ludoznawcy

Korzystając z materiałów, nie zapomnij o subskrypcji kanału „**Historia dzieje się!**” na Youtube:
https://www.youtube.com/@historiadziejesie2380
(obok przycisku „subskrybuj” naciśnij też dzwoneczek, by dostawać informacje o nowych odcinkach)

Prosimy – zalajkuj profil Facebookowy „**Historia dzieje się!**” i daj znać innym, jeśli program Ci się podobał (udostępnij):
https://www.facebook.com/Historiadziejesie

Materiały dydaktyczne opracował: dr Konrad Oświecimski
Opracowanie graficzne: Joanna Zawadzka

Publikacja sfinansowana ze środków budżetu państwa w ramach programu Ministra Edukacji i Nauki pod nazwą „Nauka dla Społeczeństwa” nr projektu NdS/537149/2021/2022, kwota finansowania 873 080 zł (całkowita wartość projektu).

zespół kierujący projektu:
dr Paweł Nowakowski
dr Łukasz Burkiewicz
dr Konrad Oświecimski
mgr Tomasz Konturek

Fundacja Ignatianum

Wykorzystane materiały ilustracyjne:

[1] Wojciech „Dudi" Dudziak w drugiej połowie l. 80., źródło: Fb/Monika Wyszomirska, https://www.facebook.com/photo?fbid=555662969633106&set=pcb.5666973253333411 (prawo cytatu) ..... str. 2

[2] Muzeum Tarzańskie w Zakopanem, gmach główny, źródło: https://muzeumtatrzanskie.pl/filie/gmach-glowny-muzeum-tatrzanskiego/ (prawo cytatu) ..... str. 2

[3] Hanna Błaszczyk-Żurowska ..... str. 3

[4] Ekspozycja w Kaszczorku, źródło: etnomuzeum.pl, https://etnomuzeum.pl/parki-etnograficzne/ekspozycja-w-kaszczorku/ ..... str. 3

[5] Wpis pamiątkowy po śmierci dra Janusza Kamockiego na stronie Muzeum Etnograficznego w Krakowie, źródło: etnomuzeum.eu, https://etnomuzeum.eu/aktualnosci/zmarl-dr-janusz-kamocki (prawo cytatu) ..... str. 3

[6] Janusz Kamocki, fot. K. Ceklarz ..... str. 3

[7] Oprawa graficzna powstającego portalu Etnoznawcy.pl ..... str. 4